

Posudek na diplomovou práci:

Luděk Kořený

Phylogeny of East-African chameleons

University of South Bohemia in České Budějovice, Faculty of Biological Sciences

Předložená diplomová práce sestává ze dvou společně uvedených samostatných částí propojených tématem fylogeneze východoafrických chameleonů konstruované na základě molekulární genetické analýzy cenného zoologického materiálu, na jehož terénním získání se autor také sám podílel. Jde o velmi zajímavé téma a to nikoliv jenom pro obohacení našich taxonomických znalostí o chameleonech. Speciace afrických chameleonů v mladších třetihorách a čtvrtohorách, která vedla k formování mnohých dnešních druhů, pozoruhodně koreluje s alternujícími klimatickými změnami, a studium fylogeneze chameleonů se tak stává významným příspěvkem k vysvětlení jejich zoogeografických specifik a pochopení mikrovelučných procesů, jakož i pro rekonstrukci dopadů klimatických změn na biodiverzitu, a má značný význam pro teorii a praxi konzervační biologie těchto unikátních ještěrů.

První část zde autorem nově vypracovaná se zaměřuje na taxonomicky velmi diversifikovaný a komplikovaný komplex forem z okruhu *Chamaeleo bitaeniatus*. Druhá část je tvořena kopií prestižnímu herpetologickému periodiku postoupeného rukopisu autorského kolektivu s popisem nového druhu a rodu chameleonů a související revizí rodu *Bradypodion* s poznámkami k molekulární fylogenezi chameleonů východní rovníkové Afriky. V rámci této studie Luděk Kořený na základě jím provedeného laboratorního molekulárně genetického vyšetření zpracoval partie týkající se fylogenetické analýzy.

První část má obvyklou strukturu vědeckého sdělení. Je sepsána hutně, věcně a logicky. Literatura je odpovídající. Z relevantních titulů věnujících se taxonomii chameleonů chybí jen málo (např. Bauer 1997, který se také dotýká generické alokace chameleonů). Pakliže se nabudu snažit něco vytknout za každou cenu (např. nízká technická kvalita doprovodných mapek či drobné gramatické prohřešky) nemám k předložené práci žádné významnější věcné, metodické ani formální výhrady. O výsledcích práce bude autor jistě referovat sám. Já bych chtěl podtrhnout, že výsledky jsou dobře podloženy a pro specialisty spolu s promyšlenou diskusí velice zajímavé. Chvályhodné je, že se autor snaží o projekci výsledků z molekulárních dat do biologického kontextu a dotýká se z fylogenetického úhlu pohledu takových jevů, jako jsou reprodukční způsob či morfologické znaky. Osobně si velmi cením navrženého speciálního modelu pro studovaný druhový komplex a evolučního scénáře reflektujícího paleogeografii a paleoklimatologii příslušné oblasti. Práce byla provedena a je podána s mimořádnou odbornou erudicí a není pochyb o její vhodnosti pro publikaci ve vědeckém tisku.

Druhá část je svými výsledky závažným příspěvkem k taxonomii, který výrazně přehodnocuje dosavadní představy o fyletických vztazích druhů řazených do rodu *Bradypodion*. Autorův podíl na této práci je velmi významný neb závěry této studie se významně opírají právě o jím provedené analýzy. Části, které jsou dílem diplomanta mohou hodnotit obdobně pozitivně, jako tomu bylo u studie předcházející.

Závěrem mohu shrnout, že Luděk Kořený odevzdal kvalitní diplomovou práci. Prokázal, že je schopen dobře pracovat s odbornou literaturou a umí na požadované úrovni shromažďovat, zpracovávat a interpretovat původní výzkumné údaje ve prospěch rozvoje teoretického poznání i pro praktické využití. Dokázal, že vědeckou průpravu získanou během svého univerzitního studia bude schopen dobře uplatnit v další odborné práci.

Domnívám se, že z uvedeného je zcela zjevné, že diplomovou práci Lud'ka Kořeného vysoce hodnotím a jednoznačně doporučuji přijmout ji k obhajobě.

V Praze 18.5.2006

RNDr. Ivan Rehák, CSc.